

Komutativní okruhy: Cvičení 6

17. prosince 2019

- Urči v oboru celých čísel $\mathbb{Z}(+, -, 0, \cdot, 1)$
  - $\sqrt{(0)}$, $J(\mathbb{Z})$,
  - $\sqrt{(25)}$, $\sqrt{(125)}$, $\sqrt{(50)}$, $\sqrt{(100)}$, $\sqrt{(\prod_i p_i^{r_i})}$ pro po dvou různá prvočísla p_i .
Dále urči
  - $J(\mathbb{Z}/(100))$,
  - * kdy je $(\mathbb{Z}/(n))/J(\mathbb{Z}/(n))$ těleso.
- Rozhodni, které z následujících množin jsou algebraické:
  - $\{(t, t^2, t^3) \in K^3 | t \in K\}$,
  - $\{(\cos t, \sin t) \in \mathbb{R}^2 | t \in \mathbb{R}\}$,
  - * $\{(t, \sin t) \in \mathbb{R}^2 | t \in \mathbb{R}\}$.
- Buď K těleso.
  - Pro $S \subset K[x_1, \dots, x_n]$ dokaž $V(I(V(S))) = V(S)$.
  - Pro $X \subset K^n$ dokaž $I(V(I(X))) = I(X)$.
  - Pro ideál $I < K[x_1, \dots, x_n]$ dokaž $I(V(I)) \supset \sqrt{I}$.
- Buď R gaussovský obor a T jeho podílové těleso. Je-li $u \in T$ celistvé nad R , pak $u \in R$.

Další příklady:

- V oboru polynomů nad komplexními čísly $\mathbb{C}[x](+, -, \cdot, 0, 1)$
  - spočítej $\sqrt{(0)}$, $J(\mathbb{C}[x])$, $\sqrt{(x-3)^5(x-1)^4(x^3+2)}$, $\sqrt{(x^6-x^4-x^2+1)}$,
  - dokaž, že $\sqrt{(p)} = (\frac{p}{NSD(p,p)})$, kde $p \in \mathbb{C}[x]$.
- Je-li K konečné těleso, pak je každá podmnožina v K^n algebraická.
- Buď K nekonečné těleso a $V = \{(t, t^2, t^3, \dots, t^n) | t \in K\} \subset K^n$.
  - Najdi $I(V)$ (a dokaž svou odpověď).
  - Dokaž, že V je ireducibilní.
- Pracujme nad $K = \mathbb{C}$.
  - Dokaž, že $I(V(x^2-y)) = (x^2-y)$ a že algebraická množina $V(x^2-y) \subset \mathbb{C}^2$ je ireducibilní.
  - Urči množinu $V(y^4-x^2, y^4-x^2y^2+xy^2-x^3) \subset \mathbb{C}^2$ a rozlož ji na ireducibilní komponenty.
  - * Rozlož $V(x^2+y^2-1, x^2-z^2-1) \subset \mathbb{C}^3$ na ireducibilní komponenty.
- Dokaž, že $f(x, y) = y^2+x^2(x-1)^2 \in \mathbb{R}[x, y]$ je ireducibilní polynom, ale množina $V(f) \subset \mathbb{R}^2$ je reducibilní.
- Pokud K není algebraicky uzavřené, pak Hilbertova věta o nulách neplatí (tedy věty 3.15b), 3.16).

Úlohy s * jsou trochu těžší.